

# ОРИГІНАЛЬНІ СТАТТІ

## Кетогенез у печінковій тканині при її експериментальній патології (фосфорне отруєння).

Проф. С. М. Лейтес і А. І. Одінов.

Відділ обміну речовин (зав. — проф. С. М. Лейтес) Українського інституту експериментальної медицини (директор — проф. Я. І. Ліфшиц).

Наші дослідження\* на клінічному матеріалі показали, що в більшості випадків печінкових захворювань можна констатувати зміну кетонемічної реакції на введення масла порівняно з здоровими людьми. Ця зміна виявляється або в підвищенні кетонемії натоще, або в гіперкетонемічній реакції після введення масла, або в тому й другому разом; тільки при тяжких ураженнях печінки можна було спостерігати в крові натоще незначну кількість кетонових тіл. Одночасно було відзначено, що антикетогенне діяння введеного масла, яке ми розглядаємо як вияв ауторегуляції, настає в частині печінкових хворих при вищих цифрах кетонових тіл у крові, ніж в нормі (підвищення вихідного й максимального кетонемічного порога), що свідчило про порушення ауторегуляторних процесів при захворюваннях печінки.

Ці дані висувають питання про те, якою мірою згадані зміни пов'язані безпосередньо з порушенням функції печінки в кетоновому обміні і якою мірою описані нами\*\* закономірності процесів кетогенезу в нормальній печінковій тканині змінюються при її ураженні.

Для з'ясування цього питання ми взялися дослідити кетогенез у печінковій тканині тварин, в яких було спричинене фосфорним отруєнням ураження печінки. Кетогенез у печінковій тканині досліджувавоно як при безпосередньому додаванні до неї деяких кетопластичних речовин (масляна кислота, ацетатна кислота), так і після внутрішньовенного введення масляної кислоти.

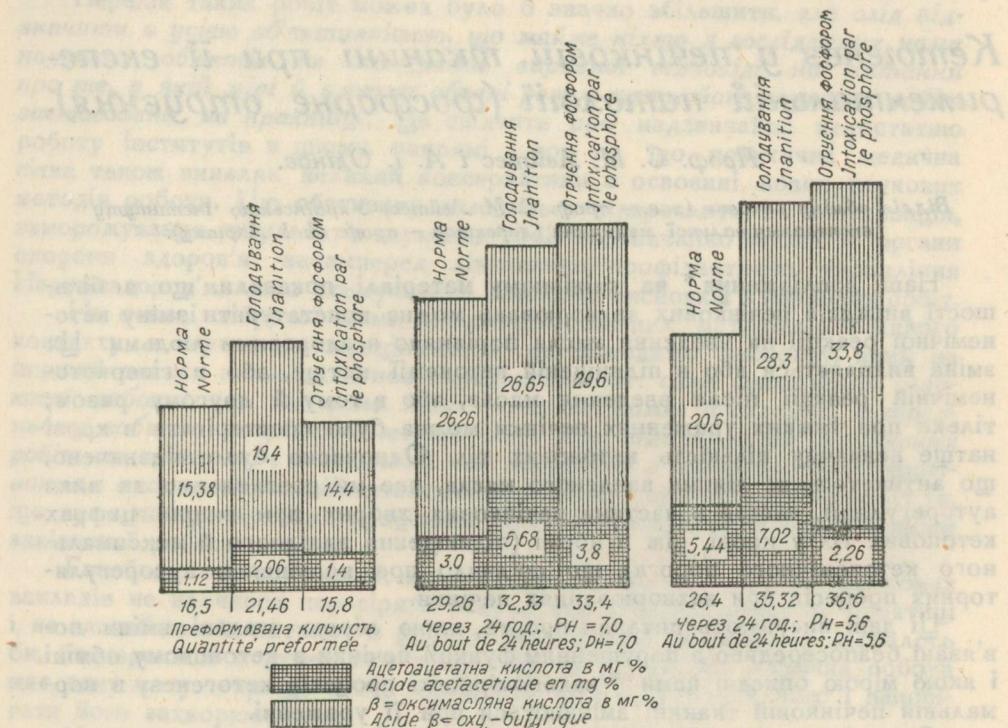
### Постановка експериментів і методика.

Дослідним тваринам — кроликам — вводилося під шкіру 1% ol. phosphoratum у дозі 0,1 на кілограм ваги. Кількість ін'єкцій від 3 до 6 (перша серія експериментів) і від 6 до 9 (друга серія експериментів). У печінці тварин першої серії експериментів мікроскопічно (проф. Г. Л. Дерман) констатовано жирову інфільтрацію середнього ступеня, макроскопічно — без особливих змін. Печінка тварин другої серії експериментів макроскопічно являла собою „жирну печінку“, мікроско-

\* Лейтес, Ліфшиц і Одінов — „Експериментальна медицина“ № 1, 1935.

\*\* Лейтес і Одінов — „Експериментальна медицина“, № 7-8, 1935.

пічно — різко виявлену жирову інфільтрацію печінкових клітин з дегенеративними змінами. Кроликів вбивалося електричним струмом; печінку, відмиту від крові, поділялося на чотири, resp. п'ять порцій, по 10 г кожна, і розтипалось в кашку з скляним порошком. В одній з порцій визначалась преформовану кількість ацетоацетатної і  $\beta$ -оксимасляної кислоти; решту порцій у фосфатному буфері ( $P_h = 5,6$ , resp.  $P_h = 7,0$ ), resp. у фізіологічному розчині, ставилося при додаванні хлороформу й толуолу в термостат ( $t = 37^\circ — 38^\circ$ ) на 24 години як per se, так і з додаванням масляної кислоти (Kahlbaum), resp. натрій-ацетату, після чого робилось визначення ацетоацетатної і  $\beta$ -оксимасляної кислоти\* (за Snapper і Grünbaum'ом).



Діаграма 1. Кетогенез у печінковій тканині нормальніх, голодуючих і фосфорно-отруєних (середнього ступеня) кроликів (середні дані).

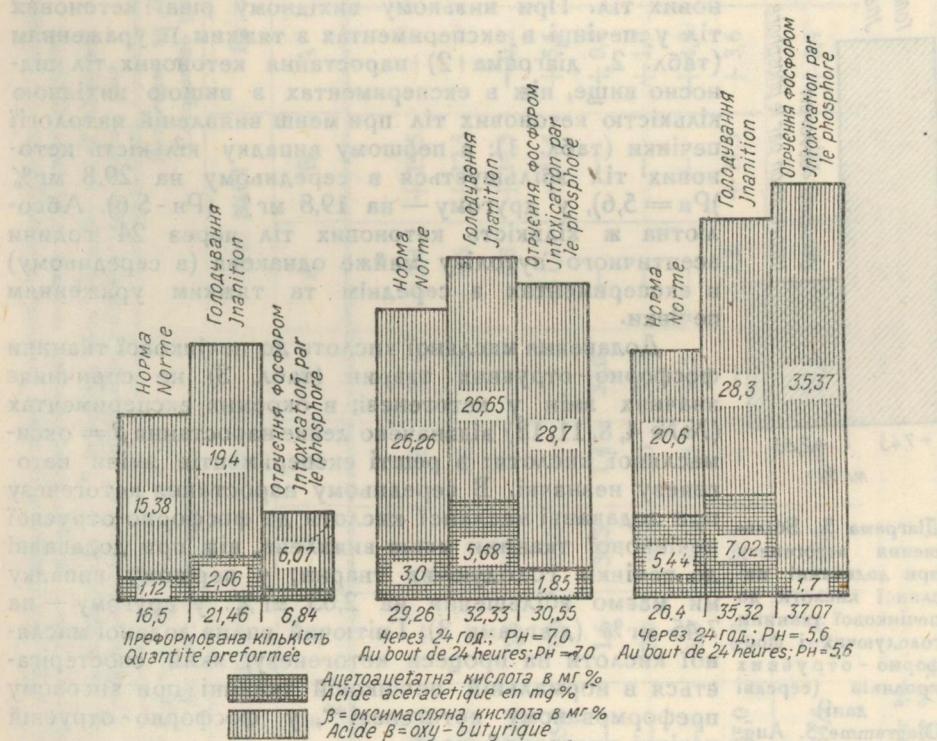
Diagramme 1. Cétogénèse dans le tissu de foie de lapins normaux, inanités et intoxiqués par le phosphore (grade moyen).

### Результати дослідження.

Як показують дані табл. 1 і 2, кількість кетонових тіл у печінці при фосфорному її отруєнні залежить від ступеня її ураження: при середньому ступені ураження печінки (табл. 1) кількість кетонових тіл у ній в середньому лише трохи змінена порівняно з нормою, бувши, проте, нижче, ніж в голодуючих (48 годин) кроликів (діаграма 1), тоді як при тяжкому ураженні печінки (табл. 2, діаграма 2) кількість кетонових тіл у ній різко падає (у нормальніх кроликів в середньому

\* Про докладніший опис постановки досліджень та про методику дів. нашу прадю в „Експериментальній медицині“ № 7-8 за 1935 р.

16,5 мг%, у голодуючих — 21,46 мг%, у фосфорно-отруєних — 6,84 мг%). Значне пониження кетонових тіл у печінці при виявленому ступені фосфорного отруєння її відповідає пониженню кетонемії, констатованому нами при тяжких ступенях ураження печінки в людини. Щоправда, це явище при фосфорному отруєнні виявлене значно рельєфніше, ніж при патології печінки в людини, і починає виявлятися вже при середніх ступенях отруєння, бо при експериментальному фосфорному отруєнні ураження печінки більш виявлене, ніж при звичайних печінкових захворюваннях у людини, і цілком аналогізувати з тяжкості ураження фосфорно-отруєну печінку в кроликів з печінкою при її патології в людини не можна.

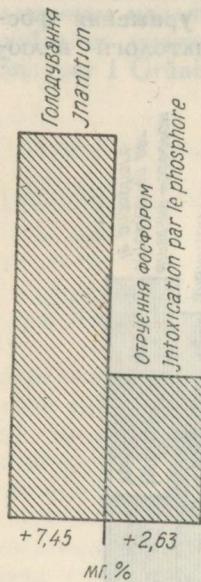


Діаграма 2. Кетогенез у печінковій тканині нормальніх, голодуючих і фосфорно-отруєних (тяжкого ступеня) кроликів (середні дані).

Diagramme 2. Cétogenèse dans le tissu de foie de Lapins normaux, inanités et intoxiqués par le phosphore (forme sévère). Moyenne.

Кетогенез у фосфорно-отруєній печінковій тканині при її асептичному аутолізі протягом 24 годин більш виявлений, ніж у печінковій тканині нормальніх кроликів, і майже однаковий з кетогенезом у печінці голодуючих кроликів, при чому кетонові тіла нарощують головне від збільшення  $\beta$ -оксимасляної кислоти; ацетоацетатна кислота збільшується в меншій мірі, ніж у печінковій тканині нормальніх і голодуючих кроликів. Це особливо рельєфно виступає в експериментах з тяжким ураженням печінки. Ступінь нарощання кетонових тіл залежить від реакції середовища, в якому відбувається кетогенез: найбільш виявлене збільшення кетонових тіл у фізіологічному розчині і при кислій реакції ( $\text{РН} = 5,6$ ), менш — при нейтральній ( $\text{РН} = 7,0$ ) реакції (табл. 1, 2, 5; діаграми 1 і 2). Виявленіший кетогенез у фізіологічному

розчині і при  $R_h = 5,6$ , мабуть, пов'язується з тим, що протеоліз і аміногенез фосфорно-отруеної печінки значно інтенсивніші у згаданих сировищах, ніж при  $R_h = 7,0$  (Rona, Mislowitzer i Seidenberg \*; звільнювані при осиленні протеолізу кетопластичні амінокислоти можуть бути за джерело утворення кетонових тіл. У фосфорно-отруеної печінковій тканині, як і в печінці голодуючих тварин \*\*, відмінно від нормальної печінкової тканини,— зрушення реакції в кислому напрямі не гальмує процесів кетогенезу. Подібно до кетогенезу в печінковій тканині нормальних і голодуючих кроліків ступінь кетогенезу у фосфорно-отруеної печінці визначається до певної міри преформованою кількістю кетонових тіл. При низькому вихідному рівні кетонових тіл у печінці в експериментах з тяжким її ураженням (табл. 2, діаграма 2) наростання кетонових тіл відносно вище, ніж в експериментах з вищою вихідною кількістю кетонових тіл при менш виявленій патології печінки (табл. 1): в першому випадку кількість кетонових тіл збільшується в середньому на 29,8 мг% ( $R_h = 5,6$ ), у другому — на 19,8 мг% ( $R_h = 5,6$ ). Абсолютна ж кількість кетонових тіл через 24 години асептичного аутолізу майже однакова (в середньому) в експериментах з середнім та тяжким ураженням печінки.



Діаграма 3. Збільшення кетогенезу при додаванні масляної кислоти до печінкової тканини голодуючих і фосфорно-отруєних кроликів (середні дані).

Diagramme 3. Augmentation de la cétogénèse après l'addition d'acide butyrique au tissu de foie de lapins, innantisés et intoxiqués par le phosphore. Moyenne.

Внутрішньовенне введення 10 куб. см 5% масляної кислоти кроликам з фосфорно-отруеною печінкою не змінює кількості кетонових тіл у печінці і майже не впливає на ступінь кетогенезу в ній при асептичному аутолізі (табл. 5); в експериментах з фосфорним отруєнням без введення масляної кислоти кількість  $\beta$ -оксимасляної кислоти в печінці дорівнює в середньому 6,07 мг%, в експериментах з введенням масляної кислоти вона дорівнює 6,06 мг%.

Та обставина, що введена внутрішньовенно масляна кислота не змінює кількості кетонових тіл у печінці (те саме спостерігалось в ча-

\* Biochem. Z. Bd. 146, стор. 26.

\*\* Див. нашу статтю в журналі „Експериментальна медицина“ № 7-8, 1935. (дал.)

Табл. 1. Кетогенез у печінковій тканині кроликів після 3—5 разів введення під шкіру 1% ol. phosphor. (0,1 куб. см на кілограм ваги). Мікроскопично: жирова інфільтрація печінки середнього ступеня.

Tabl. 1. Cétogenèse dans le tissu de foie de Lapin après 3—5 injections sous-cutanées de ol. phosphor. à 1 p. c. (0,1 cc. par kgr de poids) Tableau microscopique: infiltration adipeuse moyenne du foie.

№№ експериментів №№ des expériences	Преформована кількість Quantité préformée	Через 24 години Au bout de 24 heures								Кетогенез за 24 години в мг % Cétogenèse pendant 24 heures					
		0,9% NaCl		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		0,9% NaCl		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$			
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
2 . . . . .	1,2	15,0	4,0	30,5	—	—	3,8	27,5	+3,4	+15,5	—	—	+2,6	+12,5	
3 . . . . .	2,0	18,5	2,6	31,0	—	—	1,8	30,0	+0,6	+12,5	—	—	-0,2	+11,5	
4 . . . . .	3,8	14,5	4,6	39,0	3,6	30,0	—	—	+0,8	+14,5	-0,2	+15,5	—	—	
6 . . . . .	1,5	13,5	2,6	35,0	7,0	35,0	—	—	+1,1	+21,5	+5,5	+21,5	—	—	
7 . . . . .	1,3	12,0	—	—	1,6	30,5	1,4	37,0	—	—	+0,3	+18,5	+0,1	+25,0	
8 . . . . .	1,0	12,0	—	—	2,0	25,5	3,0	36,0	—	—	+1,0	+13,5	+2,0	+24,0	
9 . . . . .	0,8	12,5	—	—	5,0	25,5	1,3	38,5	—	—	+4,2	+13,0	+0,5	+26,0	
14 . . . . .	0,2	17,5	2,5	37,0	3,8	30,5	—	—	+2,3	+19,5	+3,6	+13,0	—	—	
В середньому . En moyenne	1,4	14,4	3,4	34,5	3,8	29,6	2,26	33,8	+1,6	+18,7	+2,4	+15,8	+1,0	+19,8	

Увага. А — ацетоацетатна кислота в мг %.

Б —  $\beta$ -оксимасляна кислота в мг %.

Remarque. A — acide diacétique.

B — acide  $\beta$ -oxybutyrique.

Табл. 2. Кетогенез у печінковій тканині кроликів після 6—9 разів введення під шкіру 1% ol. phosphor. (0,1 куб. см на кілограм ваги). Макроскопічно: виразно виявлена жирова інфільтрація печінки.

Tabl. 2. Cétogenèse dans le tissu de foie de lapin après 6—9 injections sous-cutanées de ol. phosphor. à 1 p. c. (0,1 cc. par kgr. de poids). Tableau macroscopique: infiltration adipeuse du foie nettement marquée.

№ № експериментів № № des expériences	Преформована кількість Quantité préformée		Через 24 години Au bout de 24 heures				Кетогенез за 24 години в мг % Cétogenèse pendant 24 heures			
			$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
10 . . . . .	0,5	2,75	—	—	1,0	37,0	—	—	+ 0,5	+ 34,25
11 . . . . .	0,5	9,5	1,2	37,0	—	—	+ 0,7	+ 27,5	—	—
12 . . . . .	1,2	7,5	1,0	32,0	1,8	34,7	- 0,2	+ 24,5	+ 0,6	+ 27,25
13 . . . . .	0	5,5	0,6	24,75	2,2	37,5	+ 0,6	+ 19,25	+ 2,2	+ 32,0
19 . . . . .	0,8	4,0	4,3	28,5	1,2	36,0	+ 3,5	+ 24,5	+ 0,4	+ 32,0
21 . . . . .	0,2	7,5	1,8	26,0	2,0	30,0	+ 1,6	+ 18,5	+ 1,8	+ 22,5
1 . . . . .	2,2	5,75	2,2	24,0	2,2	37,0	0	+ 18,25	- 0,2	+ 31,25
В середньому . En moyenne	0,77	6,07	1,85	28,7	1,70	35,37	+ 1,03	+ 22,08	+ 0,9	+ 29,8

Увага. A — ацетоацетатна кислота в мг %.

B —  $\beta$ -оксимасляна кислота в мг %.

Remarque. A — acide diacétique.

B — acide  $\beta$ -oxybutyrique.

Табл. 3. Зміна кетогенезу в печінковій тканині фосфорно-отруєних кроликів при додаванні масляної кислоти (20 мг на 10 г тканини).

Tabl. 3. Modification de la cétogénèse dans le tissu de foie des lapins intoxiqués par le phosphore après l'addition d'acide butyrique (20 mgr. par 10 gr. de tissu).

№ № експери- ментів № № des expé- riences	Преформована кількість Quantité préformée	Через 24 години Au bout de 24 heures				Через 24 год. + масляна кислота Au bout de 24 heures + acide butyrique				Зміна кетогенезу при додаванні масля- ної кислоти Modification de la cétogénèse après l'ad- dition d'acide butyrique				
		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
3 . . . . .	2,0	18,5	—	—	1,8	30,0	—	—	1,4	29,0	—	—	-0,4	-1,0
4 . . . . .	3,8	14,5	3,6	30,0	—	—	5,2	34,0	—	—	+1,6	+4,0	—	—
5 . . . . .	1,4	9,0	2,0	18,0	—	—	2,0	19,5	—	—	0	+1,5	—	—
7 . . . . .	1,3	12,0	1,6	30,5	1,4	37,0	2,4	29,0	1,4	32,5	+0,8	-0,5	0	-4,5
8 . . . . .	1,0	12,0	2,0	25,5	—	—	1,3	31,75	—	—	-0,7	+6,25	—	—
9 . . . . .	0,8	12,5	5,0	25,5	—	—	5,4	27,5	—	—	+0,4	+2,0	—	—
10 . . . . .	0,5	2,75	—	--	1,0	37,0	—	—	1,2	39,5	—	—	+0,2	+2,5
11 . . . . .	0,5	9,5	1,2	37,0	—	—	1,6	41,5	—	—	+0,4	+4,5	—	—
12 . . . . .	1,2	7,5	1,0	32,0	—	—	2,4	30,5	—	—	+1,4	-1,5	—	—
13 . . . . .	0	5,5	—	—	2,2	37,5	—	—	6,6	37,0	—	—	+4,4	-0,5
1 . . . . .	2,2	5,75	2,2	24,0	—	—	2,8	24,5	—	—	+0,4	+0,5	—	—
В середньому En moyenne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+0,54	+2,09	+1,25	-3,0

Увага. А — ацетоацетатна кислота в мг %.  
Б —  $\beta$ -оксимасляна кислота в мг %.

Remarque. A — acide diacétique.  
B — acide  $\beta$ -oxybutyrique.

Табл. 4. Зміна кетогенезу в печінковій тканині фосфорно-отруєних кроликів при додаванні натрій-ацетату (20 мг на 10 г тканини);  $P_h = 7,0$ .

Table 4. Modification de la cétogénèse des lapins intoxiqués par le phosphore après l'addition d'acétate de soude (20 mgr. par 10 gr. de tissu);  $P_h = 7,0$ .

№ № експериментів N° des expériences	Преформована кількість Quantité pér- formée	Через 24 години		Через 24 години + + натрій- ацетат		Зміна кетогенезу при дода- ванні натрій- ацетату		
		Au bout de 24 heures		Au bout de 24 h. + acé- tate de soude		Modification de la cétogénèse après l'addition d'acétate de soude		
		A	B	A	B	A	B	
19 . . . . .	0,8	4,0	4,3	28,5	3,8	29,0	- 0,2	+ 0,5
21 . . . . .	0,2	7,5	1,8	26,0	1,0	25,5	- 0,8	- 0,5

Увага. А — ацетоацетатна кислота в мг%. А — acide diacétique en mgr%.

Ремарке: В —  $\beta$ -оксимасляна кислота в мг %. В — acide  $\beta$ -oxybutyrique.

Табл. 6. Кетонові тіла\* у легенях нормальних і фосфорно-отруєних кроликів без введення і з введенням масляної кислоти (10 куб. см 5% розчину внутрішньовенно).

Table 6. Corps cétoniques dans les poumons des lapins normaux et intoxiqués par le phosphore sans injection et après injection d'acide butyrique (10 cc. de solution à 5% dans la veine).

№ № експериментів N° des expériences	Кетонові тіла в легені нормаль- них кроликів в мг%	Corps cétoniques dans les poumons de lapins normaux en mg%	№ № експериментів N° des expériences	Кетонові тіла в легені фосфорно- отруєних кроликів в мг%	Corps cétoniques dans les poumons de lapins intoxiqués par le phosphore en mg%	№ № експериментів N° des expériences	Кетонові тіла в легені фосфорно- отруєних кроликів після введення масляної кислоти** в мг%	
							Кетонові тіла в легені фосфорно- отруєних кроликів після введення масляної кислоти** в мг%	Corps cétoniques dans les poumons de lapins intoxiqués par le phosphore après l'injection d'acide butyrique en mg%
28	7,3	33		14,4		22	19,45	
29	11,2	34		11,5		23	9,5	
30	10,0	35		13,5		24	25,0	
31	7,0	36		6,0		26	9,0	
32	13,0	37		7,0		27	23,0	
В середньому En moyenne	9,7	В середньому En moyenne		10,5		38	19,5	
						39	20,0	

\* Виражено у  $\beta$ -оксимасляній кислоті. Acide  $\beta$ -oxybutyrique.

\*\* Легені взято через 30 хвилин після введення. Les poumons sont prélevés 30 min. après l'injection.

Табл. 5. Кетонові тіла і кетогенез у печінці фосфорно-отруєних кроликів після внутрішньовенного введення 10 куб. см 5% масляної кислоти (печінку взято через 30 хвилин після введення).

Table 5. Corps cétoniques et la cétogénèse dans le foie des lapins intoxiqués par le phosphore après une injection intraveineuse de 10 cc. d'acide butyrique à 5 p. c. (le foie est prélevé 30 minutes après l'injection).

№ № експериментів № des expériences	Преформована кількість Quantité préformée	Через 24 години Au bout de 24 heures								Кетогенез за 24 години в мг%					
		0,9% NaCl		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$		0,9% NaCl		$\rho_H = 7,0$		$\rho_H = 5,6$			
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
15 . . . . .	0,4	8,0	—	—	2,3	36,0	0,7	25,0	—	—	+ 1,9	+ 28,0	+ 0,3	+ 17,0	
16 . . . . .	0,4	1,0	—	—	0,7	25,5	4,0	25,5	—	—	+ 0,3	+ 34,5	+ 3,6	+ 24,5	
17 . . . . .	0,6	2,0	—	—	5,0	33,0	4,6	38,5	—	—	+ 4,4	+ 31,0	+ 4,0	+ 36,5	
22 . . . . .	0,9	9,5	—	—	3,7	22,5	2,9	30,0	—	—	+ 2,8	+ 13,0	+ 2,0	+ 20,5	
23 . . . . .	0,6	5,5	1,1	36,0	2,1	26,0	0,8	33,0	+ 0,5	+ 30,5	+ 1,5	+ 20,5	+ 0,2	+ 27,5	
24 . . . . .	0,5	10,5	1,4	37,0	3,0	31,5	1,0	30,5	+ 0,9	+ 26,5	+ 2,5	+ 21,0	+ 0,5	+ 20,0	
26 . . . . .	1,8	3,5	2,1	35,0	2,1	30,0	2,0	37,0	+ 0,3	+ 31,5	+ 0,3	+ 26,5	+ 0,2	+ 33,5	
27 . . . . .	0,8	6,5	2,2	37,0	2,3	31,5	1,3	36,5	+ 1,4	+ 30,5	+ 1,5	+ 25,0	+ 0,5	+ 30,0	
В середньому .	0,75	6,06	1,7	36,2	2,65	30,75	2,1	32,0	+ 0,8	+ 30,0	+ 1,9	+ 24,9	+ 1,4	+ 26,2	
En moyenne . .															

Увага 1. А — ацетоацетатна кислота в мг%. А — acide diacétique en mgr%.

Remarque 1. В —  $\beta$ -оксимасляна кислота в мг%. В — acide  $\beta$ -oxybutyrique.

Увага 2. В експериментах з печінкою, взятою через 15 хвилин і через 1 годину після введення масляної кислоти, кількість кетонових тіл була в тих самих межах, що й через 30 хвилин. Максимум підвищення кетонових тіл у крові при внутрішньовенному введенні масляної кислоти спостерігався між 15 і 30 хвилинами.

Remarque 2. Dans les expériences avec le foie prélevé 15 minutes et 1 heure après l'injection la quantité de corps cétoniques était la même que dans 30 min. L'augmentation maximum de corps cétoniques dans le sang après l'injection intraveineuse d'acide butyrique a lieu entre 15 et 30 minutes.

стині експериментів з введенням масляної кислоти нормальним кроликам \*), змусила нас припустити, що введена масляна кислота затримується і оксидується не в печінці, а в іншому органі. Зважаючи на те, що першим органом, через який проходить внутрішньовенно введена масляна кислота, є легені, то ми їх і дослідили на кількість в них кетонових тіл. Виявилось, що після внутрішньовенного введення масляної кислоти в кількох експериментах кількість  $\beta$ -оксимасляної кислоти в легенях значно збільшується (табл. 6) при незміній її кількості в печінці (табл. 5).

Отже, введена внутрішньовенно масляна кислота може частково затримуватися в легенях і не доходити цілком до печінки.

### *Висновки.*

1. При середньому ступені ураження печінки, спричиненому фосфорним отруєнням, кількість кетонових тіл у ній майже не змінюється порівняно з нормою; при виявленим ураженні печінки (видима макроскопічно жирова інфільтрація) кількість кетонових тіл у ній понижується.

2. При асептичному аутолізі фосфорно-отруеної печінкової тканини кетогенез у ній більш виявлений, ніж в нормальній тканині.

3. Додавання масляної кислоти до печінкової кашки фосфорно-отруєних кроликів спричиняє в середньому менший кетогенез, ніж в експериментах з печінковою тканиною голодуючих тварин. Спостережуваний у нормі при високому преформованому кетогенезі гнітючий вплив додаваної до печінкової кашки масляної кислоти (феномен так званої ауторегуляції) у фосфорно-отруєній печінковій тканині виявлений менше.

4. Внутрішньовенне введення масляної кислоти не призводить до підвищення кількості кетонових тіл у печінці і до зміни кетогенезу у ній; підвищення кетонових тіл при цьому може виявлятися в легені.

## *Кетогенез в печеночной ткани при ее экспериментальной патологии (фосфорное отравление).*

*Проф. С. М. Лейтес и А. И. Одинов.*

*Отделение обмена веществ (зав.—проф. С. М. Лейтес) Украинского института экспериментальной медицины (директор — проф. Я. И. Лифшиц).*

У кроликов, подвергшихся фосфорному отравлению, исследовалось содержание кетоновых тел (по Snapper'у и Grünbaum'у) в печеночной ткани как *per se*, так и после прибавления к печеночной кашице масляной кислоты, а также после внутривенного введения ее.

Результаты опытов таковы:

1. При средней степени поражения печени, вызванного фосфорным отравлением, содержание кетоновых тел в ней почти не уклоняется от нормы; при сильном же поражении ее (видимая макроскопически жировая инфильтрация) количество кетоновых тел в ней понижается.

2. При асептическом аутолизе фосфорно-отравленной печени кетогенез в ней более выражен, чем в нормальной ткани.

3. Прибавление масляной кислоты к печеночной кашице фосфорно-отравленных кроликов вызывает в среднем меньший кетогенез, чем

\* Див. нашу статтю в журналі „Експериментальна медицина“ № 7-8, 1935.

в опытах с печеночной тканью голодающих животных. Наблюдаемое в норме при высоком преформированном кетогенезе угнетающее действие прибавляемой к печеночной кашице масляной кислоты (феномен так называемой ауторегуляции) в фосфорно-отравленной печеночной ткани выражено слабее.

4. Внутривенное введение масляной кислоты не ведет ни к повышению содержания кетоновых тел в печени, ни к изменению кетогенеза в ней; повышение кетоновых тел при этом может обнаруживаться в легком.

## *La cétogenèse dans le tissu hépatique à l'état pathologique expérimental (intoxication par le phosphore).*

*Prof. S. M. Leites et A. I. Odinov.*

*Section de métabolisme (chef — prof. S. M. Leites) de l'Institut de médecine expérimentale d'Ukraine (directeur — prof. J. I. Lifschitz).*

Nous avons déterminé d'après le procédé de Snapper et Grünbaum les corps cétoniques dans le tissu hépatique des lapins, intoxiqués par le phosphore, per se, après l'addition d'acide butyrique au tissu broyé et après l'injection de cet acide par voie intraveineuse. Ces expériences ont donné les résultats suivants :

1. A un degré d'affection du foie moyen, la teneur de ce dernier en corps cétoniques reste presque normale, mais une affection sévère de cet organe (infiltration adipeuse macroscopiquement apparente) est accompagnée d'une diminution de la teneur en corps cétoniques.

2. Dans l'autolyse acéptique du foie, intoxiqué par le phosphore, la cétogenèse y est plus forte que dans le tissu normal.

3. L'addition d'acide butyrique au tissu broyé de foie de lapin intoxiqué par le phosphore, provoque, en moyenne, une cétogenèse moins intense que dans le tissu de foie de lapins inanités. L'action inhibitrice de l'acide butyrique, additionné au tissu de foie normal en présence d'une cétogenèse préformée considérable (phénomène d'autorégulation), est moins forte dans le tissu de foie intoxiqué par le phosphore.

4. L'injection intraveineuse d'acide butyrique ne provoque ni augmentation de la teneur du foie en corps cétoniques, ni modification de la cétogenèse dans le foie; une augmentation de corps cétoniques peut alors être constatée dans les poumons.

~~K 4489~~

748783/5

# Экспериментальная Медицина

Издаваний журнала



№ 5

Т р а в е н ь  
M a i

1936

La médecine  
expérimentale

Державенвидав